

Ülevaade MAK 2014-2020 juhtkomisjoni istungist

ISTUNG TOIMUS 30. APRILLIL 2014 A.

Minister Ivari Padari sõnutsi on plaanis saata MAK2014-2020 järgmine nädal valitsusse (19. nädal). Rahandusministeerium on seisukohal, et kõikide EL toetuste Eesti poolset kaasfintseerimist tehakse minimaalsel määral. Koalitsioonilepingus lepiti kokku, et MAK2014-2020 eelarve ei saa olla väiksem, kui lõppeva perioodi MAKi eelarve. Eelarve kujundamisel peame vaatama ÜPP I ja II sammast koos.

Marko Gorbani väitel on Leader saanud erikohtlemise - vähendamine vaid 3,6 miljonit (mitte 10% nagu enamus teistel vähendatavatel meetmetel).

Ministeeriumipoolsed uued ettepanekud MAKi :

1. 4,2 milj eurot täiendavalt I sambast II sambasse - toetada poollooduslike kooslustega alasid, mis ei vasta ÜPT toetusõiguslikkuse nõuetele.
2. 30 milj eurot I sambast II sambasse keskkonnasõbraliku toetuse meetmesse, et suurendada toetuse määra ha kohta.

Juhtkomisjoni liikmete arvamused MAK eelarve muutuste kohta

Roomet Sõrmus (Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda): Kui väiketalunike meede lisandub, siis põllumajandusinvesteeringute meetme lävend tõuseb? Positiivne on see, et on parem nende meetme sihtgruppide vajadustele vastavus. Loodan, et keskkonnameetmete sisu jääb siis enam-vähem samaks. Võtame tagasi ettepaneku investeeringutoetuste toetuse ülempiiri tõsta, las jääda lõppeva perioodi tasemele. Põhjendusel, kuna paljudes meetmetes toetused vähenevad.

Eha Paas (Eesti Külaliikumine Kodukant): Kartsin, et on hullem. Rõõmsaks ei tee. Kutsun üles Põllumajandusministeeriumit tegema koostööd tegema teiste ministeeriumidega, et leida muid rahalisi vahendeid. Kiviaedade toetuse võiks küll Leader toetusega liita.

Minister: Oleme kuulnud, et näiteks vabatahtliku pääste toetamist on üks nendest, mida näiteks tahetakse suunata Leaderi alla. Sama arvamus lastelaagrite kohta, ei saa olla ainult Leaderi teema. Peaks mõtlema ka maaelu- ja põllumajandusministeeriumi loomise suunal.

Marina Kaas (Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon): Mitmekesistamise meetme kärbe on nagu "kevadell seemnekartulid ära süüa". Me ei tahaks kohe sugugi leppuda, et mitmekesistamise meetmest raha vähemaks jääb. 2 milj võeti juba enne ära, nüüd veel metsameetme tegevused mitmekesistamise meetmesse. Samas meetsameede ka oluline. Võiks vähendada MAK2020 tehnilise abi (TA) eelarvet. Võiks maksimaalselt kärpida TA omafinantseerimise osa. Võiks kasutada mitte nii maailma-nimedega uuringu firmasid iga väikse uuringu läbiviimiseks .... ja teine allikas oleks

finantsinstrumentide meede. Taastada mitmekesistamise ja Leaderi vähenemine ning taastada metsamajandussaaduste töötlemise meede.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium: Mitte kärpida finantsinstrumentide meedet. Mitte ära jätta metsasaaduste töötlemise meedet. Uuel perioodil on MKMi meetmetes suunatud 5 milj eurot starditoetust ja ainult nendele, kes on valmis vähemalt aasta pärast eksportima.

Tiiu Rüütli (Leader tegevusgruppide esindaja): Kui Leader eelarvet oleks vähendatud 15%, oleks selle meetme rakendamine kaotanud mõtte, sest meile pandud ootusi poleks olnud võimalik ellu viia. Eks see külameetme ja Leader-meetme liitmine üks paras kübaratrikk ole. Arvestades asjaoluga, et elukeskkonna parandamine on üks osa Leader tegevusgruppide strateegiate eesmärkidest, teeme ettepaneku tõsta kiviaia toetuseks ettenähtud vahendid Leader meetmesse. Seda enam, et EAFRD osalus kiviaedade puhul on vaid 75% ja Leader puhul 90%. Oma strateegiates tuleb meil ümber vaadata pereettevõtetele suunatud tegevused, sest seoses Leader eelarve vähenemisele tuleb seda teemat leevendada MAK uue meetme „ Väikeste põllumajandusettevõtete arendamine“ abil. Leader tegevusgrupid oleks oodanud valitsuselt edumeelsemat suhtumist teiste fondide rakendamisel Leader kaudu. Praegu on suur surve näiteks vabatahtliku pääste, muinsuskaitse jms tegevuste Leaderist toetamise osas. Praegu just strateegiate ettevalmistamine, peame tõsiselt kaaluma ja fokuseerima mida toetada saame.

Krista Kõiv (Maamajanduse Infokeskus): Eelarve muudatust tuleb toetada. Tahaksin positiivselt välja tuua, et vähendamine ei ole puudutanud teadmussiirde, kvaliteedikavade ja koostööd soodustavaid meetmeid. Need on keerulised meetmed, aga maaelu arenguks väga vajalikud. Püüame koostöös Põllumajandusministeeriumiga nende meetmete rakendamisele kaasa aidata, et perioodi lõpus saame öelda et meetmed on edukalt rakendatud ning ei ole vaja vahendeid kuskile teistesse meetmetesse tõsta.

Minister: Jah, need meetmed on väga olulised ka tulevikku suunatud arengute seisukohast.

Kalev Kreegipuu (Eesti Põllumeeste Keskliit): Me ei saa olla oma eelmiste ettepanekute valguses nõus investeringumeetmete nii suure vähendamisega. Väiketalunike meede võiks olla väiksema eelarvega. Loomade heaolu osas ja pool-loodulike koosluste osas hetkel ettepanekuid ei ole. Meie ka toetame kiviaedade toetuse eelarve tõstmist Leaderisse.

Madis Kaldmäe (Siseministeerium): Kui vähegi võimalik, siis mitte niipalju vähendada mitmekesistamise meedet.

Rauno Aun (PRIA): Toetame seda eelarvet ja soovime kiiret rakendamist.

Rando Värnik (Eesti Maaülikool): Minu arvates on riik teinud valesti, et võtnud raha ära "nõrgematelt". Teadlasena ma ei saa aru, miks NATURA meede on nii püha, aga seda vaidlust ma ei taha enam avada. Võiks diferentseerida põllumajandusinvesteeringute meedet käibega kuni 16 tuhat; 16 - 100 tuhat ja üle 100 tuhande. Maaelu mitmekesistamise osas teeksin ettepaneku suurendada, kas või I telje vahendite arvelt veelgi. Töökohti loovad meetmed on väga olulised tulevikku vaatavalt eelkõige!

Margus Timmo (Eesti Maaturism): Toetaks metsamajandussaaduste töötlemise meetme taastamist, see on ka ju oluline kohaliku ressursi kasutamine, ka just väikeste põllumajandustootjate sihtgrupi osas. Väga toetan eelnevaid ettepanekuid kiviaia meetme eelarve tõstmist Leaderisse! Tervitan

tootjarühmade meetme eelarve mitte vähendamist (tootjarühmad, kelle käive oleks ühiselt üle 16 tuhande). Setomaal asutati lambakasvatajate ühistu!

Kaul Nurm (ETKL): Toetame neid ettepanekuid, mida oleme koos EVEA, Maaturismi, Leaderi jt koostöös Põllumajandusministeeriumile juba esitanud. Toetusmääras ha kohta suuremate ja väiketootjate vahe - keskmiselt 85 eurot väiketootjate kahjuks. Meie oleksime valmis 10% otsetoetustest II sambasse tõstmisega. Väikeste põllumajandustootjate meetmes võiks jääda aasta käive jääda 6 või 8 tuhande euro peale. Nende väiksete meetme juurdetulekuga tekkib suurem vajadus ka nõustamise järgi. Seega nõuandemeede võiks hoopis suurendada. Küsimus, kas ikka niipalju põllumajandustootjaid vajavad tagastamatut abi? Liikuva tehnika alampiiri võiks ikkagi tõsta. Maaparanduse meetme eelarve ei peaks vähenema. Noortalunike meetme kärbe ei ole ka hea, me pigem võtaksime I sambast ja katakse selle vahe ära. Toetaks ka metsamajandussaaduste töötlemise meetme MAKI jätmist. Toetaks ka nn lubjamise meetme MAKi jätmist ja raha võtaks I sambast.

Minister: Valdav seisukoht on see, et saame minna antud eelarvega valitsusse.

Rahandusministeeriumi esindaja: Saatsime esialgsed kommentaarid reedel. Väga positiivsed on olnud kõikide ettepanekud, kes siin ümberlaua ei toeta finantsinstrumentide vähendamist. Meie seda vähendamist kindlasti ei toeta. Kas need muudatused võivad muuta midagi ka partnerlusleppes? Kui partnerluslepe jääb "toppama" siis võivad kõikide vahendid viibida.

Marina Kaas: Kas meil on oodata, et mitmekesistamisele ja Leaderisse läheb raha juurde?

Illar Lemetti: I sambast ei hakka me kindlasti raha juurde tõstma sinna, mis ei ole põllumajandusega seotud. Leaderi suhtes oleme seda eelarvet suhteliselt hästi hoidnud, ebatõenäoline et Leaderile raha juurde tõstame (see on minu isiklik seisukoht).

Toomas Kevvai: "Lipud", et minna rääkima teistesse ministeeriumitesse Leaderisse raha juurde tooma on ikka sotsiaalpartnerite endi käes. Tahan tähelepanu juhtuda, et Leader on lähenemine, mis tähendab toetuste jagamist kohalikul tasandil, seal sees on ka nii ettevõtetus, metsandus, põllumajandus jne.

Ülevaate koostas,

Tiiu Rüütle